ఉన్నత శిఖరాలు

ఇలాంటి యిల్లు తనదీ అనిపించుకోడానికి శంకరయ్య 'పరమలుబ్ధుడు' అన్న బిరుదును ప్రజనించి సంపాదించుకున్నాడు.

ఈ ఇంటికి తూర్పువేపు ఖాళీస్థలంలో చుక్కల్లాంటి గడ్డిపూలు, డాబా యెక్కనక్కర్లేకండానే పడకటింట్లో గది ఏ కిటికీదగ్గర నిల్చున్నా – సముద్రగర్భంనించి వుదయించే సూర్యుడు – నురగలతో మెరుగులు పెట్టుకునే కెరటాలు – సుందరి చేతులతో సైగలు చేస్తున్నట్లు కదిలే కొబ్బరికొమ్మలు – రాత్రయితే తెప్పలా తేలిపోయే చంద్రబింబం – ఆ చిరునవ్వు వెలుగులో చిందులు త్రొక్కుతూ మెలికలు తిరిగే సముద్రం. కూర్చుని కులాసాగా పచ్చదనాన్ని నమిలి మ్రింగుతున్న యేనుగులాంటి కొండ. తెరలు మార్చే రంగస్థలంలాంటి ఆకాశం. యింకా యెన్నెన్నో అందాలు, ఆ అందాలు అందించే వూహలు, ఆ వూహలు యిచ్చే ఆనందం – ఈ యిల్లొక స్వర్గధామం అతనికి.

ఇలాంటి యింట్లో యెవరుంటున్నారు? తనూ తన భార్య. ఈ భార్య యెంత చక్కనిదో అంత గుణవతి అతని దృష్టిలో. ఆమె అతనికి యెదురాడి యెరుగదు. తన లుబ్ధత్వానికి కారణాలు తెలుసున్నట్లు సహాయపడిందిగానీ అనవసరంగా డబ్బు ఖర్చుపెట్టలేదు. పిల్లలు యెదిగి కంటపడ్తుంటే వయసు వచ్చేసిందన్న వూహ కలిగేది. పిల్లలులేని కొంపలో అతను నిత్యయవ్వనుడనుకునే మసలుతున్నాడు.

ఈ యింట్లో దిగి రెండేళ్ళు దాటాయ్. ఒకరోజు సాయంత్రం శంకరయ్య వచ్చి కుర్చీమీద కూలబడిపోయాడు. భార్య గాభరా పడింది. తల తిరుగుతుందన్నాడు. డాక్టరు అవసరంలే దన్నాడు. ఆ రాత్రి పడకగదిలో కిటికీదగ్గర నిల్చుని చీకటిలో చుక్కలతో సింగారించుకున్న ఆకాశంవేపూ, భూమ్మీద ముద్దులొలికే గడ్డిపూలు నిద్రపోతుంటే వాటివేపు చూడ్డానికి ప్రయత్నిస్తూ కళ్ళల్లో నీరు తెచ్చుకున్నాడు.

"సరి – ఈ గడ్డిపూల పీకలు తెగిపోతాయి – ఈ అందానికీ మనకూ మధ్య ఒక నల్లని తెర పడిపోయింది."

భార్య అతృతతో దగ్గరకు వచ్చింది. "ముప్ఫయి సంవత్సరాలు గొడ్డులా కష్టపడి నోరు కట్టుకుని గడించిందంతా యీ యింటికిందే అయిపోయింది. జరగక ఒకడు అమ్మేశాడు. మూలుగుతున్న డబ్బు విరజిమ్మి యింకొకడు కొనేశాడు. నేను ఈ యింటి జాగా చదరపుగజం అయిదు రూపాయలకు కొన్నానా, దానిధర తెలుసా? చదరపు గజం ముప్ఫయి రూపాయలు!"

ఇంకా శంకరయ్య మనసు కుదుటపడకుండానే తూరుపు ప్రక్క జాగాలో రెండంతస్థుల మేడ లేచిపోయింది. మేడ పైపైకి లేస్తుంటే అదో బ్రహ్మరాక్షసి అన్నభయం ఆవరించి అటుకేసి చూడలేదు. ఎవరు కొన్నారు? యెవరు కట్టిస్తున్నారో వూసేలేదు. అతనికి! ఈ యింటినే అంతకంటె యెత్తైనమేడచేసి ఆ అందాలను తిలకించలేనన్న నిస్పృహ తనను వెంటాడుతోంది. రోజురోజా యింట్లో చీకట్లు అలముకుని పగటిపూట కూడా పడగ్గదుల్లో దీపాలు వెలిగించుకునే అవస్థ రాగానే అతనికి మనసు కూడా చీకటితో అట్టుడికిపోతోంది. ఇదివరకు కిటికీలగుండా వీచే సముద్రపవనాలు కరువుకాగానే ఒళ్ళంతా ముచ్చెమటలు పోసేవి. అతను యీ యింటికోసం పడ్డ తాపత్రయం అంతా కళ్ళకుగట్టి, యింత ప్రయాస బూడిదలోపోసిన పన్నీరయిందనీ – దానికి కారకులైన పొరుగింటివారు పరమ శత్రువులై కూర్చున్నారు.

"చిన్నప్పుడు పాకలో వుండేవాడ్ని. కంపు; వర్షంవస్తే తడిసి ముద్దయ్యేవాడ్ని. ఒక గాలివాన రాత్రి యెదురుగావున్న అందమైన యింట్లో తల దాచుకున్నాను. ఆ చక్కదనం – ఎక్కడ వస్తువులక్కడ. గంజి తాగినా యింటి సుఖంవలన మనిషికి ఆనందం వస్తుందని దానికోసం శ్రమించాను. ఒకరికి అన్యాయం చెయ్యలేదు. వడ్డీవ్యాపారం చెయ్యలేదు. కష్టార్జితంలో కడుపు కట్టుకుని దాచాను. ఒకరికి ఒక్కరూపాయి వూరికనే యిచ్చినట్లు జ్ఞాపకంలేదు. నాకోసం అత్యవసర పరిస్థితివస్తేగానీ ఖర్చు పెట్టలేదు."

ఇలా యెన్నెన్నో అంటున్నాడు – అనుకున్నాడు. ఒకరికి యింత బిచ్చమైనా వెయ్యని శంకరయ్య, పొరుగునే పెద్ద కోలాహలం విని బయటకువచ్చాడు. బిచ్చమేస్తున్నది బ్రహ్మరాక్షసి అని పోల్చుకున్నాడు. అవును బంగారమ్మే – నిజంగా అది తన వూహాలో బ్రహ్మరాక్షసి. దాని సంగతి వూర్లో యెవరికి తెలియదు!

"దేముడా! ఎలాంటి పతివ్రత పొరుగునకు యెంతటి కులట దాపురించింది?" అని తల కొట్టుకున్నాడు. బంగారమ్మే ఆ జాగా కొంటుందని తెలిస్తే తన యింటి మీద అప్పుచేసైనా ఆ జాగా తనే కొనేసేవాడు.! వేలం వెర్రిలా పరిణమించేది. దానికేం, యెంత డబ్బిచ్చయినా కొంటుంది? ఒక్క వాలుచూపుతో, ఒళ్లు ఒక్కక్షణం అమ్ముకొన్నది తన అందమైన దృశ్యాలన్నీ కాల్చేసింది. వస్తువుకు ఖరీదుగానీ వలపుకు ఖరీదేమిటి? ఆ మేడ పాపం డబ్బుతో లేచింది. ఆ పాపం యీ మేడలో యెండినకర్రలై దాగుంది. తను నిప్పంటించేస్తే మేడ బుగ్గవుతుంది. తప్పదు.

శంకరయ్యలో రోజుకురోజా నిప్పు రాజుకుంటూనేవుంది. పొరుగునే కార్లపై వచ్చేవాళ్ళంతా సరసులే అని తన నమ్మకం. ఆ రంగు రంగుల పిల్ల, రత్నాలరాసులనే మరిపించేపిల్ల, చూస్తే నమిలి మింగేయాలనిపించే యౌవని, అందాన్నంతా నాట్య భంగిమలతో విరజిమ్మే వంపులుతిరిగిన సుందరి. దశ దిశలనుంచీ ముంచెత్తుకువచ్చే వలపులన్నీ ఒకచోటచేరి, యేకమై, యీ వలపు కన్నియను వరించాయి – ఆ మందాకిని, బంగారమ్మ కూతురు అని చెప్పుకుని మురిసిపోతుంది – నిజంగా అది యెవరి కూతురో?

రోజుకురోజా సహించరాని సంఘటనలతో శంకరయ్య అట్టుడికిపోతున్నాడు. బిచ్చం పేరుతో అడ్డమైన రోగులూ, దొంగలూ యీ వీధికి దాపురించారని తన బాధ. ఈ మేడ లేనిముందు యీ వీధి యెంత ప్రశాంతంగా వుండేది? ఈ బ్రహ్మరాక్షసి

నవ్వు ఒకోసారి విని చెవులు మూసుకునేవాడు. బంగారమ్మ వయసుమళ్ళినా యింకా నైలాన్ చీరలు కడుతుంది - పెద్ద కుంకుమబొట్టు. తలనిండా పూలు - బహుశః జుత్తుకు వాసననూనె రాసేముందు రంగు రాస్తుందని తన నమ్మకం. ఒళ్ళు చేసి కండలు వసులై వ్రేలాడుతున్నా వయ్యారపునడక వంకర కాలేదు. హుందాతనం పోలేదు. ఈ హైక్లాసువృత్తికి హైక్లాస్ డ్రెస్‌లే. ఇంట్లో ఫోను. వీధిలో తిరగడానికి కారు. ఇంటిముందు అందమైన తోట. రంగురంగు దీపాలు. ఇది పొరుగుకువచ్చి తన అధికృతను చంపేసింది. ఇదివరకు తన యింటి అందాన్ని మెచ్చుకునేవాళ్లు ఈమె యింటిని మెచ్చుకుంటున్నారు. శంకరయ్య యివన్నీ చూసి పెళ్ళాం యెదరవగానే అక్కసు కక్కేడు.

"చూడు - ఆ మేడలో యిప్పుడు కళ పేర యెంత భాగోతం జరుగుతుందో? అందులోవున్న మనిషి ఒళ్ళు అమ్ముకున్న మనిషని తెలిసీమరి - చూడు దాని చుట్టూ యెందరు చేరుతున్నారో? ముండ - ఆ పాపాలన్నీ కప్పుకోడానికి దానాలు చేస్తోంది. - కళాపోషకురాలట - దానిని కళాసేవ, సంఘసేవ చేసే సంఘాలు అధ్యక్షురాలుగా యెన్నుకుంటున్నాయి. ఈ డబ్బే యింత పాపాన్ని పొట్టలో పెట్టుకుని నవ్వుతుందంటే నేనీ డబ్బుని గడించకపోదును."

ఈ వుత్తమ యిల్లాలు, మగడి వుపన్యాసాలకు మామూలుగా యెదురాడలేదు. అలా యెదురాడనందుకు భార్యను మనసులో యెంతో మెచ్చుకున్నాడు. పొరుగువాళ్ళతో తగవులాటకోసం ఏదైనా సాకుకోసం యిన్నాళ్ళూ యెదురుచూస్తున్న శంకరయ్యకు యీ వేళ దొరికింది. ఈనాటివరకు పొరుగున యెవరున్నారనైనా ఆమె అడగనందుకు లోలోన కోపంవున్నా, ఆమె అడగకపోవటమే మంచిదని సమర్థించుకునేవాడు. వాళ్ళ పెరటనున్న కోళ్ళుగానీ, యింట్లోవున్న కుక్కగానీ వీళ్ళ పెరటివైపు యింతవరకూ రాలేదు. పోనీ వీళ్ళ పడక గదుల్లోని కిటికీలకు యెదరగా వున్న వాళ్ళ డ్రాయింగు హాలు కిటికీల నించి యెవరైనా తొంగిచూసారా అంటే అదీలేదు. రెండు రకాల కర్టెన్లు యెప్పుడూ వాళ్ళ కిటికీలపై వ్రేలాడుతుండేవి.

ఈవేళ మందాకిని పుట్టినరోజు. రాత్రి యెనిమిదిదాటాక వాళ్ళ డ్రాయింగు రూములో గొప్ప కోలాహలంగా వుంది. ఎన్నో కార్లు రోడ్డుమీద నిల్చొని వున్నాయ్. తక్కువస్థాయిలో రికార్డు సంగీతం వినిపిస్తోంది. వచ్చిన వాళ్ళు పకపక నవ్వుతున్నారు. మొదట పొరపాటునైనా వాళ్ళను చూడకూడదని శంకరయ్య కిటికీలు మూసేసాడు. చీకటి చిక్కనౌతున్న కొద్దీ ప్రశాంతత అధికమౌతోంది. చివరికి మధురగాయని గాత్రం అనుసరిస్తున్న వీణానాదం. కొద్దిక్షణాల్లో కిటికీలు తెరవకుండా వుండలేక పోయాడు. తనూ భార్య పరుపుమీద చీకట్లో జారబడి వింటున్నారు.

ఇంతలో కిటికీనించి వానజల్లులా వచ్చి యిద్దరిమీద పడింది. ఆ కిటికీ నించి విసరిన పానీయం స్పీరిటుకంపు ఆ స్పిరిటుకు అగ్గి అంటుకున్నట్లయింది. ఫ్యూజు తగిలించుకున్న బాంబులా వాళ్ళింట్లోకి పరుగెత్తుకవెళ్ళి ధన్‌మని పేలిపోయాడు.

జరిగిన సంగతి యిది. ఆ వచ్చిన అతిథులలో ఒక జంటవున్నారు. అతను బాగా తాగేవాడు. కానీ పిల్లల యెదరగా పడేవాడు కాదు. ఒకనాడు పడివాళ్ళువేసిన ప్రశ్నలు తరువాత తెలుసుకొని, సిగ్గుపడి, మరియెప్పుడూ తాగనని పెళ్ళాందగ్గర

ఒట్టు వేసుకున్నాడు. ఈ వేళ మళ్ళీ విస్కీగ్లాసు పట్టుకోగానే భార్యకు కోపంవచ్చి గబగబా ఆ గ్లాసు లాక్కుని కిటికీ దగ్గరకువచ్చి విసిరేసింది.

ఈ విషయం వినే పరిస్థితిలో శంకరయ్యలేడు. ఇన్నిరోజులుగా తనలో రగులుకొంటున్న కోపాన్నంతా ఆమె శీలాన్ని దుయ్యబట్టుతూ ఆమె చేస్తున్న పనుల అంతర్యం చాటుతూ వెళ్ళగ్రక్కాడు. అందులో ఒక యువకుడు శంకరయ్యపై చెయ్యి చేసుకోడానికివస్తే బంగారమ్మ అడ్డుకుంది. క్షమించమని కోరుతుంది. బ్రతిమాలుతోంది. శంకరయ్య పిడుగులా విజృంభించి, గబగబ తిరిగివచ్చేస్తూ ఈ వ్యైక్లాసువ్యాపారం అంతుచూస్తానన్నాడు. ఈ మేడకూల్చేస్తానన్నాడు. ఈ పశువులని కసాయివాడి దగ్గరకు పంపిస్తానన్నాడు. వెర్రెత్తి యింకేవేవో బూతులుకూడా వాగాడు. ఇంటికి వచ్చినా శరీరం యింకా మండుకపోతుంది. బతికింది బతుకు, కాకి బతుకు కుక్కబతుకు అంటూ కిటికీదగ్గర నిల్చొని యీసడించాడు. కాస్సేపయ్యాక ప్రక్కయిరిట్లో కిటికీతలుపులు వేసుకున్నారు. పెద్ద శబ్దమేమీ వినపడలేదు. కార్లు వెళ్ళిపోవటం చూసాడు. ఒక్కొక్కరిమీద ఒక్కొక్కరాయి విసరాలనిపించింది.

ఆ మరుసటిరోజు అవతలివాళ్ళు కిటికీలు తెరిచారని శంకరయ్య యిటువేపు కిటికీలు గడియలు వేసాడు. ఇంత కష్టపడి గడించిన తన డబ్బుకే విలువలేనట్లు– ఒళ్ళు అమ్ముకుని సులువుగా పాపంచేసి గడించి, మేడలూ మిద్దెలూ చేసుకున్న బంగారమ్మ డబ్బుకే విలువవున్నట్లు అనిపించింది. ఆమె యిప్పుడు, యిదివరకు తనకు నిత్యం ఆనందాన్నియిస్తుండిన దృశ్యాలు చూడగలుగుతోంది. తనదీ అనుకున్న అందాన్నంతా సులువుగా దోచుకుంది. ఎందుకిలా జరగాలి? న్యాయంకీ నీతికి కాలంకాదు అనుకున్నాడు.

ఇంకా తనలో అలముకొన్న పగ చల్లారకుండానే ఒక విషాద సంఘటన జరిగింది. కొద్దిగా చీకటి పడుతున్న వేళ శంకరయ్య వీధిలోనించి తిరిగి వస్తున్నాడు. తన యింటి యెదరగానే ఒక మోటారు సైకిలుమీద వచ్చే కుర్రాడు తనను గుద్దించేసాడు. అటు వేపునించి వచ్చే రిక్షాతో ఢీకొనకుండా తనపైన పడ్డాడు. పడ్డవాడు లేచి మోటారుసైకిలు పైకెత్తి తొక్కుతూ చక్కాపోయాడు. యీ దురంతం కోరి బంగారమ్మే చెయ్యించిందని శంకరయ్య నమ్మాడు. అలాంటి మోటారు సైకిలు వాళ్ళెందరో బంగారమ్మ యింటికి వస్తుంటారు. తప్పదు – అదే పగ సాధించుకోడానికే చేసింది. చావే తనకొస్తే యెంత బాగుండును! మరణ వాఙ్మూలంతో బంగారమ్మ గుట్టంతా పేపర్లలో పడి దాని పరువంతాపోను.

శంకరయ్య వద్దనుకున్నా వెంటనే అక్కడకు వచ్చింది బంగారమ్మ కారే! మందాకినే ఆసుపత్రిలో చేర్పించింది. తగిలిన దెబ్బలు చిన్నవే. కాని రక్తపోటు హెచ్చుగా వుంది. అతన్ని, అసలు మెడికలు వార్డులో చేర్పించారు. డాక్టరు వాక్కుప్రకారం శంకరయ్యకు షాక్‌వల్లనైనా యీ రక్తపోటు వచ్చివుండాలి లేక యిదివరకు అతను రక్తపోటుతో బాధపడ్తూ వుండాలి.

"ఇదివరకే అయితే ఆ ముండవల్లే వచ్చివుంటుంది" అనుకున్నాడు శంకరయ్య.

ఆ రాత్రి సరిగ్గా నిద్ర పట్టలేదు. జనరల్ వార్డు క్రింద గచ్చు నల్లని పలకల రాళ్ళతో వుంది. ఇదివరకు అలాంటి నలుపు చూసాడు. అది నల్లని ఆకాశం –

కానీ ఆ నల్లని ఆకాశంపై మిణుకు మిణుకుమనే నక్షత్రాలు - మనిషి బ్రతుకు నల్లనిదైతే... దాని మధ్య మెరిసే నక్షత్రాల లాంటి సంఘటనలు. గుణాలవలన జీవితం అందమౌతుందేమో? - శంకరయ్యలో తను యింకెంత కాలమో బ్రతకనన్న బాధ లేక భయం - తనను ఆలోచింపజేస్తున్నదేమో? న్యాయంగా ఆర్జించే డబ్బు - ఆ డబ్బు వెచ్చించి అన్ని సదుపాయాలతో కట్టించుకునే యింట్లో మెసలటంవలనే - మనిషికి సుఖం వస్తుందనీ' అలాంటి బ్రతుకే తెల్లని వస్త్రంలాంటి జీవితం అనీ యిదివరకు భ్రమపడ్డాడు.

ఈ వార్డు చుట్టూ వరండాలు. వరండాలపై కూడా రోగులున్నారు. వరండాలను వైరు కర్టెన్లతో కప్పివుంచారు. గాలి చల్లగా వీస్తోంది. సంగీతం వినిపిస్తోంది. ఇదివరలో తను మందాకిని పుట్టినరోజునాడు విన్న సంగీతమంత యింపుగా లేదు. చప్పున తను పడుకున్న బెడ్ మీద యెందరు చచ్చిపోయి వుంటారో? ఈ చచ్చిపోయిన బెడ్ పై బాధను భరిస్తూ యెందరు బాగయారో? యీ పరుపు మనిషి జీవితాన్ని కొలిచే కొలబద్దగా వుపయోగిస్తే తనెంత పొడుగుంటాడు? బంగారమ్మ యెంత పొడుగ్గా వుంటుంది?

తెలతెలవారింది. లేచాడు. అప్పటికే వార్డు బాగా శుభ్రపర్చారు. డాక్టర్లు వచ్చేవేళ. నర్సు రొట్టెముక్క తెచ్చింది. ఆకలిగా వుందేమో ముక్కముక్క తీసి ప్రక్కకు తిరిగి తింటున్నాడు. కాఫీ తాగాడు. మళ్ళీ బోర్లపడి మంచంపై ఒకప్రక్క చారబడ్డాడు - నల్లని గచ్చు -. నిగనిగలాడుతున్న గచ్చూ, దానిపై అనుకోకుండా రాలిన రొట్టెపొట్టు - అతనికి కనిపించింది - మనోహర దృశ్యం - చుక్కలకంటె అందమైన దృశ్యం - ఎన్నెన్నో పిచ్చుకలు, కొన్ని బంగారు పిచ్చుకలు - తోకలాడిస్తూ గెంతుతూ ఆ రొట్టెముక్కలను యేరుకుంటున్నాయి. ఉల్లాసంగా గెంతుతున్నాయ్. మూతులు మూతులూ కలుపుకుంటున్నాయ్ - ముద్దులాడుకుంటున్నాయ్. కడుపునిండగా వచ్చిన తృప్తితో, ఆనందంతో అమర నృత్యం చేస్తున్నాయ్. ఈ దృశ్యం, తనకు - తన యింట్లో బ్రతకడంకంటె ఆనందాన్నిచ్చింది... ఆ వర్ణించలేని ఆనందం తృప్తితో అలా చూస్తుంటే... మళ్ళీ నల్లని నేల. ఆ నేలలో కుర్చీమీద కూర్చున్న బంగారమ్మ - బారులు తీరి నడుస్తున్న ఆకలిబాధతో అలమటించిపోతున్న మానవాళి - ఆమె యిచ్చింది అందుకుని ఆకలిచావును ఒకరోజు దూరంగా నెట్టగలిగామన్న తృప్తితో వెలుగుతున్న ముఖాలతో వస్తున్న మ్మానవ సమూహం - అతని చేతినుంచి రొట్టెపొట్టు పొరపాటున నేలజారింది - కానీ ఆమె కోరి తోటివాళ్ళ పొట్టలు పూడుస్తోంది.

డబ్బు ఆర్జించినప్పుడు మనిషిలో మానవత్వం లేకపోవచ్చు. కానీ డబ్బును వినియోగపర్చేటప్పుడు మానవత్వం యేదో ఒకపాలలో తొంగిచూడాలి. ఎలా ఆర్జించాం అన్న ఆలోచనతోపాటు యెలా ఖర్చుపెట్టాలన్న జిజ్ఞాసకూడా కావాలనుకున్నాడు. బంగారమ్మ తనకంటే మనిషిగా యెంతో వున్నతమైనదని నిర్ధారించుకున్నాడు.

(యువ - *1969*)

***